

ส่วนที่ 1

ลักษณะและขอบเขตของกิจกรรมของบริษัทข้ามชาติกับบทบาทของมันใน เศรษฐกิจโลก

บทที่ 1. ฐานะของบริษัทข้ามชาติใน เศรษฐกิจโลกปัจจุบัน

1.1 ความสำคัญของการวิเคราะห์ในเชิงบริษัท (Corporate) ต่อการวิเคราะห์ เศรษฐกิจทุนนิยมในปัจจุบัน

[1] เป็นการยากยิ่งที่จะปฏิเสธข้อเท็จจริงที่ว่า องค์ประธานทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดในการผลักดัน เศรษฐกิจทุนนิยมสมัยใหม่นั้นก็คือ บริษัท (Corporation) ฉะนั้น ในการวิเคราะห์เศรษฐกิจทุนนิยมของประเทศหนึ่ง ๆ อย่างเป็นทางการนั้น เราจึงไม่อาจหลีกเลี่ยงที่จะต้องศึกษาความเป็นมา ความเป็นไปของกลุ่มธุรกิจ หรือกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ (Largest Groups of Companies) ของประเทศหนึ่ง รวมทั้งอิทธิพล, บทบาททางเศรษฐกิจของกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่เหล่านี้ที่มีต่อโครงสร้าง และภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศนั้นได้

ในระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่ ผู้ที่ตัดสินใจในการลงทุนคือผู้ที่กำหนดขนาดของเศรษฐกิจทุนนิยม แต่ในเศรษฐกิจทุนนิยม นอกจากรัฐบาลแล้ว องค์ประธานทางเศรษฐกิจที่ตัดสินใจในการลงทุนส่วนใหญ่ ล้วนแล้วแต่เป็นบริษัทหรือบริษัทหุ้นส่วน (Joint-Stock Company) หงส์

ในการวิเคราะห์สังคมทุนนิยมที่ภาคสมัยใหม่ (modern sector) ยังไม่ได้เจริญเติบโตอย่างเต็มที่จนมีฐานะที่ทรงพลังเป็นใหญ่ หรือมีความสำคัญมากที่สุดในระบบเศรษฐกิจ อย่างเช่น ในการวิเคราะห์ทุนนิยมญี่ปุ่นช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 หรือการวิเคราะห์พัฒนาการของทุนนิยมไทยในช่วงก่อน พ.ศ. 2490 "การวิเคราะห์ระบอบกรรมสิทธิ์" โดยเฉพาะในภาคเกษตร จะต้องเป็นด้านหลัก หรือเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์สังคมนั้น แต่การวิเคราะห์ เศรษฐกิจญี่ปุ่นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 หรือเศรษฐกิจของประเทศอุตสาหกรรมที่พัฒนาแล้ว ประเทศอื่น ๆ รวมทั้งเศรษฐกิจทุนนิยมไทยในปัจจุบันด้วยนั้น "การวิเคราะห์บริษัทขนาดใหญ่" น่าที่จะเป็นด้านหลักหรือ เป็นพื้นฐานที่มาแทนที่การ